

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 1838/24
25.9.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ у већу састављеном од судија Јелене Стојилковић, председника већа, Татјане Лемајић и Марије Бошковић, чланова већа, у парници тужилаца АА из ... и ББ, рођене ... из ..., које заступа Павле Ковачевић, адвокат из Београда, ул. Кнегиње Љубице бр.10, против туженог ВВ из ..., чији је пуномоћник Божо Прелевић, адвокат из Београда, ул. Топличин венац бр.11, ради утврђења ништавости, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду П 1589/21 од 05.12.2023. године, у седници већа одржаној дана 25.9.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПОТВРЂУЈЕ СЕ пресуда Вишег суда у Београду П 1589/21 од 05.12.2023.године а жалба туженог **ОДБИЈА**, као неоснована.

ОДБИЈА СЕ захтев тужилаца и тужених за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 1589/21 од 05.12.2023.године ставом првим изреке усвојен је тужбени захтев па је утврђено да је ништав уговор о поклону непокретности закључен између ГГ као поклонодавца и ВВ као поклонопримца, а који је закључен и солемнизован код јавног бележника ... из Београда под бројем ОПУ:2822-2019 од 14.11.2019. године који за предмет има поклон једнособног стана површине 21m² у приземљу зграде к.бр.... у ... у ..., постојеће на кат.парц.бр...., уписан у ЛН бр.... КО ... и гаража бр.11, површине 15m² у ул.... у ..., постојеће на кат.парц.бр...., уписана у ЛН бр.... КО ...

Ставом другим изреке, усвојен је тужбени захтев па је утврђено да је ништав уговор о доживотном издржавању закључен између ГГ као примаоца издржавања и

туженог ВВ као даваоца издржавања који је закључен и солемнизован код јавног бележника ... из Београда под бројем ОПУ:19-2020 од 09.01.2020.године, којим је као накнада даваоцу издржавања уговорено стицање права својине даваоца издржавања на гарсоњери у ... означеног бројем 48, корисне површине 17m², која се налази на седмом спрату стамбене зграде у ул....., постојеће на кат.парц.бр.... КО..., уписане у ЛН бр.... КО ...

Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да солидарно тужиоцима на име трошкова поступка исплати укупан износ од 731.500,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде, па до исплате.

Против наведене пресуде жалбу је благовремено изјавио тужени побијајући је због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права. Трошкове другостепеног поступка опредељено је тражио.

Тужиоци су благовремено доставили одговор на жалбу. Трошкове другостепеног поступка опредељено су тражили.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу одредбе члана 386 и 402 Закона о парничном поступку - ЗПП ("Службени гласник РС", бр.72/2011, 49/2013 – Одлука УС, 74/2013-Одлука УС, 55/2014, 87/2018 и 18/2020), Апелациони суд у Београду је нашао да је жалба туженог неоснована.

Од стране првостепеног суда нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку на које овај суд пази по службеној дужности. Супротно жалбеним наводима туженог нема ни битне повреде из тачке 12 члана 374 став 2 Закона о парничном поступку с обзиром да је изрека пресуде разумљива, непротивречи сама себи нити разложима пресуде, а у образложењу пресуде суд је навео јасне и потпуне разлоге о одлучним чињеницама, те се правилност и потпуност чињеничног стања као и правилност примене материјалног права са сигурношћу може испитати.

Према образложењу побијане пресуде и чињеничном утврђењу, произилази да је уговор о поклону непокретности солемнизован пред јавним бележником под бројем ОПУ: 2822 – 2019 дана 14.11.2019. године, закључен између ГГ као поклонодавца и ВВ као поклонопримца. Предмет уговора о поклону су непокретности и то једнособан стан, површине 21m², у приземљу зграде к.бр..., у... у ..., постојеће на кат.парц.бр....., уписано у ЛН бр..., КО ... и гаража бр.11, површине 15m², у ул... у ..., постојеће на кат.парц.бр....., уписано у ЛН бр.... КО Предмет наведеног уговора је и пренос права да поклонопримац ступа на место поклонодавца у поступку легализације – озакоњења надзиданог објекта над постојећом гаражом у ул.... бр....

Уговор о доживотном издржавању солемнизован 09.01.2020. године, пред јавним бележником под бројем ОПУ 19-2020, закључен је између ГГ, као примаоца издржавања и туженог ВВ као даваоца издржавања. Предмет уговора је издржавање примаоца ГГ који је старија особа од 92 године, а надокнада за пружено издржавање представља пренос својине након смрти примаоца издржавања, непокретности –

гарсоњере означене бројем 48, корисне површине 17 м², која се налази на седмом спрату стамбене зграде за колективно становање, у улици ..., у ..., кат.парц.бр. ... КО ...

Геронтолошки центар Београд дописом од 27.05.2021. године известио је тужиоце АА и ББ о постојању предмета и документације за ГГ уз достављање фотокопије следећих докумената: захтева за остваривање права на смештај у установи социјалне заштите поднет Градском центру за социјални рад – Одељење Стари град дана 12.06.2020. године од стране ГГ. У сегменту захтева “Разлози за подношење захтева” наведено је да самоиницијативно подноси захтев за смештај у Дом за старе и пензионере ради дружења и богатог културног живота, па и упознавања сапутнице са којом би провео остатак живота у ПЈ “Бежанијска коса”. Такође је констатовано да господин ГГ не жели да његова деца знају да он хоће да иде у дом и да ће им ту одлуку саопштити кад он процени да је повољан тренутак. Записник о саслушању странке Центра за социјални рад у Београду којим се потврђује да је на дан 11.06.2020. године у поступку смештаја у установу социјалне заштите изјаву дао ГГ, наводећи, између осталог, да жели да му се одобри да иде у дом пензионера, јер не може више да живи сам, да је све слабији и да му треба помоћ када се креће, да његов син не може да се брине о њему јер је запослен и има своје приватне обавезе, да је дао сва потребна овлашћења сину ради плаћања трошкова, као и да он (син) располаже и новцем за неке ванредне потребе; решењем Градског центра за социјални рад – Одељење Стари град од 03.11.2020. године, ГГ упућен је на смештај у дом. ГГ, рођен је 13.04.1927. године а преминуо је 19.12.2020. године.

Према налазу и мишљењу судског вештака неуропсихијатра др Миодрага Благојевића од 25.12.2019. године, достављеног уз одговор на тужбу, произилази да је вештачење урађено у адвокатског канцеларији ..., да је обављен разговор са ГГ, да је у сегменту психичаки статус констатовано да се вербални контакт лако успоставља, да је уредне спољашности, да се срдечно поздравља, да је орјентисан у времену и простору као и према личностима, да зна да се налази у адвокатској канцеларији и да зна својство лекара – вештака, да су му мишљење и садржај мисаоног тока уредни, да има добро памћење за старије и новије догађаје, пажњу добро одржава и усмерава, а пословице и изреке правилно тумачи, да нема пада у вољи и вољним активностима и афективно је усклађено. Судски вештак је дао мишљење да су психичке функције за свест, мишљење, пажња, опажање и воља код ГГ очувани.

Према налазу и мишљењу судског вештака неуропсихијатра др Снежане Кузмановић, датог 09.01.2020. године на захтев тужилаца произилази да је покојни ГГ у време сачињавања Уговора о поклону 14.11.2019. године и Уговора о доживотном издржавању 09.01.2020. године, испољавао знаке деменције, због чега је његова способност за расуђивање била компромитована и он није био способан да закључи наведене уговоре.

Према изјашњењу судског вештака Миодрага Благојевића од 24.05.2022. године, произилази да је налаз и мишљење дао по основу молбе Адвокатске канцеларије ... везано за психичко стање сада покојног ГГ, са ГГ је обавио разговор у адвокатској канцеларији, том приликом није имао медицинску документацију, већ је извршио увид у личну карту и става је да се дати приказ психичког стања одређеног пацијента може дати и без увида у лекарску документацију већ само на бази прегледа односно

разговора са тим лицем.

Према извештају лекара специјалисте Завода за здравствену заштиту радника “Железнице” произилази да је ГГ био пацијент у Одељењу за неурологију и психијатрију Завода 28.11.2015. године, 13.08.2018. године и 26.05.2020. године.

По основу налаза и мишљења комисије вештака неуропсихијатра др Марије Инес Јовановић и др Љиљане Димитријевић од 30.11.2022. године, произилази да је комисија дала мишљење да је способност за расуђивање, односно схватања сада покојнога ГГ да схвати значај прегудзетих радњи и последица у односу на састављање Уговора о поклону од 14.11.2019. године и састављања Уговора о доживотном издржавању од 09.01.2020. године била искључена услед постојања васкуларне деменције.

Тужени је истакао примедбе на налаз и мишљење комисије вештака уз достављање изјашњења судског вештака Миодрага Благојевића у коме је између осталог наведено да комисија вештака заборавља да постоји са старењем бенигна заборавност, а што не значи аутоматски да се ради о деменцији. Према изјашњењу комисије вештака произилази да је од стране психијатра завода “Железнице Србије” од 26.05.2020. године засигурно постављена дијагноза васкуларне деменције код покојног ГГ. Указали су да овај налаз психијатра треба прихватити с обзиром да је писан објективно и да је дат адекватан опис клиничке слике да је код покојног ГГ дошло до психоорганске разградње која је унапредовала, да се комуникација са њим слабије успоставља, да је испитаник дезорјентисан у времену, несигуран у простору, да је памћење оштећено за новије датуме, да је дошло до когнитивног - амнестичког пада, ММСЕ испод 15 и да је дошло до когнитивне детериорације. Комисија је закључила да се ради о клиничкој израженој деменцији, средњег ка тежем степену, чија је последица свакако због природе и врсте болести, губитак способности за расуђивање. Са оваквим степеном изражености деменције практично је немогуће да је резултат прегледа код доктора ..., односно резултат теста ММСЕ био 28, да је драстичан губитак од 13 бодова могућ током три до четири године, а не у периоду од само пет месеци. Такав губитак није у сагласности са континуирано и постепено погоршавајућим током и прогресијом болести као што је васкуларна деменција. Из медицинске документације и то налаза неуролога од 28.11.2015. године произилази да је покојни ГГ имао тегобе у виду изненадног пролазног губитка свести, вртоглавице и повишеног притиска још 2015. године. У том извештају је наведено да је 2011. године имао сличне тегобе, да повремено заборавља где је оставио неке ствари а тест цртања сата и ММСЕ је указао на могућност пада когнитивног функционисања. Извештај неуролога од 13.08.2018. године указује на нестабилност и неспретност и несигурност покрета и хода због година и старости. Ови налази упућују на неуролошке испаде, односно тегобе и знаке оштећења моздане циркулације која је узрок психичких измена, не само неуролошких. Прегледом код психијатра 26.05.2020. године јасно је утврђена васкуларна деменција са когнитивним оштећењима испод 15 на ММСЕ тесту који се клинички користи за процену менталног стања и испитивања когнитивног функционисања код деменције. Потпуно очуван број поена на овом тесту износи 30, а који је 2015. године имао број поена 25, а 2020. године 15, то смањење поена клинички јасно указује да је његова болест постепено напредовала и довела до деменције умереног степена и неопходност помоћи и бриге друге особе. Даљи ток његове болести према постојећој медицинској

документацији указује на још значајније погоршање и на крају до смртног исхода 19.12.2020. године.

Према усменом изјашњењу члана комисије судских вештака, др Марије Инес Јовановић произилази да је у налазу неуролога из 2018. године наведено да код пацијента постоји нестабилност (нестабилан ход, заносење), атаксија (несигуран ход) и инсуфицијенција (недовољна циркулација крвних судова мозга) и у том налазу није констатована деменција зато што је то био неуролошки налаз али у каснијем, другом налазу од 26.05.2020. године констатовано је да ГГ има васкуларну деменцију, а што произилази из дате шифре прегледа психијатра. Наведени психијатријски налаз исцрпно је урађен, урађен је ММСЕ тест и утврђено је когнитивно оштећење средњег до тешког степена. Пре 2020. године не постоји медицинска документација где је утврђена васкуларна деменција, али деменција не настаје тог дана када је утврђена, већ је свакако настала више месеци или година раније и о томе се закључује на основу самога извештаја, а посебно ММСЕ теста који је резултат дао 15 од могућих 30, што је прилично когнитивно оштећење те особе и указује на неспособност за расуђивање.

Према усменом изјашњењу члана комисије судских вештака, др Љиљане Димитријевић произилази да је васкуларна деменција једина деменција која има очувану фасаду личности и на први поглед та особа може да буде комуникативна, да каже добар дан и то на површном нивоу, али чим мало више уђете у детаљније прегледе и провере онда се показује мањкавост памћења, мишљења, резоновања и емоционалног стања. ММСЕ тест који је коришћен за дијагнозу деменције 2015. године износио је 25 од 30 могућих поена док је други тест износио 15 од 30 и урађен је 2020. године из чега следи да је од 2015. године до 2020. године број бодова опао за 10. Васкуларна деменција не наступа од једном осим у изузетним случајевима, ако дође до шлога, крварења у мозгу и слично, међутим, такав податак не постоји у медицинској документацији који би објаснио тај пад, а поготово што је на болничком лечењу баш и утврђено да је покојни ГГ имао изражене симптоме васкуларне деменције са дилатираним стањима на почетку лечења са психотичним реакцијама и указује се на једно погоршање тока болести до смрти. Податке које је доктор ... навео у свом извештају нису тачне, нису довољно поуздани, нису јасни и штурни су. Преглед који је др ... обавио и навео да је све у реду са психичким функцијама, и да је покојни ГГ имао ММСЕ 28 од 30 не садржи податак где се губе та два поена. Теоретски пад за два поена, 28 од 30, може да буде и због година али то мора бити јасно наведено и назначено где се он изгубио, а што он уопште не наводи. Покојни ГГ је на прегледу 2015. године имао 25 бодова, а приликом прегледа вештака Благојевића 28 да би 2020. године, значи након 6 месеци нагли пад био на 15 од 30. Вештак Благојевић није навео да се ГГ лечио код неуролога још од 2015. године, а постоје подаци чак и од 2011. године што треба и мора да се има у виду код оваквих ситуација. ГГ када је говорио о деци вештаку Благојевићу рекао је да има двоје, а има троје деце, да је рођен у ... а рођен је у ... У сваком случају од 2015. године преко 2018. године и 2020. године, све време егзистира податак о поремећајима мождане циркулације што је основ да у психичком статусу може да дође до васкуларне деменције, то је једно са другим повезано.

Полазећи од овако потпуно и правилно утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је правилном применом материјалног права садржаног у одредби

члана 103 а у вези са чланом 26 и 28 Закона о облигационим односима у вези са одредбом члана 194 -196 Закона о наслеђивању, као и параграфа 561-568 Српског грађанског законика закључио да како је способност за расуђивање сада покојног ГГ да схвати значај предузетих радњи и последица у односу на сачињавање уговора о поклону од 14.11.2019. године и уговора о доживотном издржавању од 09.01.2020. године била искључена услед постојања васкуларне деменције а како то произлази из налаза и мишљења комисије судских вештака, те како је способност за схватање значаја предузетих правних радњи неопходан услов за настанак, односно пуноважност уговора, то је одлучено као у изреци побијане пресуде.

Неосновано се жалбеним наводима туженог указује, да је побијана пресуда захваћена битном повредом поступка из члана 374 став 1 у вези члана 198 Закона о парничном поступку с обзиром да је по противтужби туженог чији је правни основ стицање права својине туженог по основу тестаменталног наслеђивања, формиран посебан предмет, те како је противтужба поднета пре закључења главне расправе то постоји незаконито поступање од стране првостепеног суда што о противтужбеном захтеву није одлучено предходно односно истовремено са тужбеним захтевом с обзиром да се захтев из тужбе и захтев из противтужбе искључују јер су у конексној вези због чега се мора истовремено одлучивати.

Одредбом члана 198. став 1. Закона о парничном поступку прописано је да тужени може до закључења главне расправе да поднесе код истог суда противтужбу ако је захтев противтужбе у вези са тужбеним захтевом или ако ти захтеви могу да се пребију или ако се противтужбом тражи утврђење неког права или правног односа од чијег постојања или не постојања зависи у целини или делимично одлука о тужбеном захтеву.

Наиме, према стању у списима предмета произилази да је тужени дана 4.12.2023. године, пред закључење главне расправе 5.12.2023. године, поднео противтужбу уз коју је доставио завештање ГГ од 10.7.2018. године са тужбеним захтевом да се утврди да је оставилац пок. ГГ, писменим завештањем сву своју имовину обухваћену завештањем оставио у наслеђе сину ВВ и тужбеним захтевом да се утврди да ВВ има право својине на стану – гарсоњери бр. 48, корисне површине 17 м2, у улици ..., изграђеног на кат.парцели бр. ... КО ... уписаног у лист непокретности бр. ... КО ...; једнособном стану бр.01, површине 21м2 на адреси ..., на кат.парц.бр...., ЛН бр.... КО ... и гаражи бр.11, површине 15м2 у ул.... у ..., на кат.парц.бр...., уписана у ЛН бр.... КО ..., као тестаментални наследник

Тачно је да је тужени у овој правној ствари поднео противтужбу непосредно пред закључење главне расправе, значи благовремено, али супротно наводима из жалбе не ради се о противтужби за утврђење неког права или правног односа од чијег постојања или не постојања зависи у целини или делимично одлука о тужбеном захтеву да би постојала обавеза првостепеног суда да истовремено расправља како о основаности захтева из тужбе, тако и основаности захтева из противтужбе. Како се не ради о конексној противтужби, на првостепеном суду је да цени целисходност истовременог расправљања и према оцени другостепеног суда правилно је првостепени суд противтужбу завео као посебан предмет и следствено томе одлучивао само по захтеву из тужбе. Такође супротно жалбеним наводима туженог, правилан је закључак

првостепеног суда да је целисходно да се по захтеву из противтужбе расправља у посебном поступку. У питању је дискреционо право првостепеног суда који цени целисходност једновременог расправљања и овлашћење првостепеног суда у том делу ограничено је искључиво природом противтужбе, конкретно не би било основа да се противтужба раздваја и заведе као посебан предмет једино у ситуацији када се ради о компензационој или конексној противтужби, што у конкретној ситуацији није случај. У конкретном случају ради се о различитим правним основама располагања за живота и за случај смрти правног предходника парничних странака који датирају из различитог временског периода и позивање туженог у жалби на тестаментални основ наслеђивања имовине којом је располагано спорним уговорима, ни у ком случају не може бити предходно питање по тужби чији је правни основ утврђење ништавости касније закључених уговора односно оцену способност за расуђивање, односно сада покојнога ГГ да схвати значај предузетих радњи и последица у односу на сачињавање Уговора о поклону од 14.11.2019. године и састављања Уговора о доживотном издржавању од 09.01.2020. године а која је била искључена услед постојања васкуларне деменције како то произилази из налаза и мишљења судског вештака неуропсихијатра др Снежане Кузмановић и налаза и мишљења комисије судских вештака неуропсихијатра др Марије Инес Јовановић и др Љиљане Димитријевић.

Апелациони суд налази да је све важне чињенице за доношење одлуке о основаности тужбеног захтева, првостепени суд утврдио потпуно и поуздано на основу доказа које је ценио правилном применом одредбе члана 8 Закона о парничном поступку. Жалбом туженог чињенично стање није доведено у сумњу и жалбеним наводима се у ствари оспорава правилност налаза и мишљења комисије судских вештака неуропсихијатра др Марије Инес Јовановић и др Љиљане Димитријевић у прилог свом успеху у спору. На потпуно и правилно утврђено чињенично стање које је релевантно за одлучивање о тужбеном захтеву, првостепени суд је правилном применом материјалног права одлучио о основаности тужбеног захтева и за своју одлуку дао је јасне, довољне и правилне разлоге, које у свему прихвата и другостепени суд.

Наиме, сагласно одредби члана 261 ЗПП-а, тужени је у прилог оспоравања чињеничних тврдњи тужилаца доставио налаз и мишљење судског вештака неуропсихијатра др Миодрага Благојевића од 25.12.2019. године, на основу обављеног разговора са ГГ у адвокатског канцеларији ..., из ког произилази да су психичке функције за свест, мишљење, пажња, опажање и воља код ГГ очувани. Изјашњавање странке на налаз и мишљење судског вештака је регулисано чланом 271 ЗПП-а, те је поступајући сагласно наведеној одредби од стране тужилаца достављен налаз и мишљење судског вештака неуропсихијатра др Снежане Кузмановић, од 09.01.2020. године из ког произилази да је покојни ГГ у време сачињавања Уговора о поклону 14.11.2019. године и Уговора о доживотном издржавању 09.01.2020. године, испољавао знаке деменције, због чега је његова способност за расуђивање била компромитована и није био способан да закључи наведене уговоре. По ставу апелационог суда, сама чињеница да су налази судских вештака др Миодрага Благојевића и др Снежане Кузмановић међусобно супротстављени, није од значаја за одлучивање суда о усаглашавању налаза, већ је битно да ли су достављеним налазима обухваћене све чињенице од значаја за разрешење спорности између странака, те како су мишљења вештака у битном супротстављена, правилно је првостепени суд у циљу потпуног и правилног

чињеничног утврђења сагласно члану 271 став 4 ЗПП одредио ново вештачење које је поверио комисији судских вештака и сагласно одредби члана 313 ЗПП и кроз усмено изјашњење чланова комисије постављањем питања постарао се да се у току расправе пруже потребна објашњења, да би се утврдиле чињенице од којих зависи одлука о основаности захтева (члан 7. став 2 ЗПП).

Неосновано се жалбеним наводима туженог указује да нису постојали адекватни докази да је пок. ГГ имао васкуларну деменцију. Наиме, недостатак потпуне медицинске документације о евентуалним психичким обољењима не представља сметњу да се вештачењем, на основу друге медицинске документације, утврђује способност сада пок. ГГ за закључење спорних уговора. У овом случају је то и учињено од стране комисије судских вештака неуропсихијатра др Марије Инес Јовановић и др Љиљане Димитријевић и то на основу налаза неуролога од 28.11.2015. године, извештај неуролога од 13.08.2018. године и извештаја психијатра Завода “Железнице Србије” од 26.05.2020. године који је и дао дијагнозу васкуларне деменције код покојног ГГ те налаза неуролога од 28.11.2015. године из ког произилази и да је покојни ГГ 2011. године имао сличне тегобе, да повремено заборавља где је оставио неке ствари а тест цртања сата и ММСЕ је указао на могућност пада когнитивног функционисања. Тужени није успео да доведе у сумњу налаз и мишљење судског вештака неуропсихијатра др Снежане Кузмановић као ни налаз и мишљење комисије судских вештака.

Према одредби члана 7. став 2. ЗПП суд утврђује чињенице од којих зависи одлука о основаности захтева. Према одредби члана 8 истог закона суд по свом уверењу на основу савесне и брижљиве оцене сваког доказа засебно и свих доказа заједно, као и на основу резултата целокупног поступка одлучује које чињенице ће узети као доказане. Обавеза суда је да на одговарајући начин образложи како и на који начин је утврдио релевантне чињенице јер слободна оцена доказа не дозвољава произвољност, арбитреност и слободно закључивање. Напротив, слободна оцена доказа представља садржинску, суштинску анализу и оцену сваког доказа по његовој унутрашњој вредности и узајамној вези са другим доказима или утврђеним чињеницама. Првостепени суд је дужан да у образложењу одлуке изнесе на основу којих доказа је узео да су одређене чињенице истините или нису а што је првостепени суд у конкретном случају и учинио правилном оценом налаза и мишљења комисије судских вештака неуропсихијатра др Марије Инес Јовановић и др Љиљане Димитријевић, због чега се неосновано жалбом туженог указује да је чињенично стање погрешно и непотпуно утврђено.

Правилном применом материјалног права на потпуно и правилно утврђено чињенично стање правилно је првостепени суд закључио, да како је способност за расуђивање сада покојног ГГ да схвати значај предузетих радњи и последица у односу на сачињавање уговора о поклону од 14.11.2019. године и уговора о доживотном издржавању од 09.01.2020. године била искључена услед постојања васкуларне деменције, а како је способност за схватање значаја предузетих правних радњи неопходан услов за настанак, односно пуноважност уговора то су спорни уговори ништави а како је то ближе одлучено ставом првим и другим побијане пресуде.

Наиме, уговор о поклону и уговор о доживотном издржавању, поред разлога

ништавости који могу да се тичу форме, основа и предмета уговора, могу да буду ништави и уколико уговарачи, а то је најчешће поклонодавац, односно прималац издржавања, нису способни за закључење уговора услед свог психофизичког стања. То се процењује према стању уговарача у време закључења уговора а како је то правилно првостепени суд утврдио на основу налаза и мошљење комисије судских вештака. Према члану 56. став 1. Закона о облигационим односима, за закључење пуноважног уговора потребно је да уговарач има пословну способност која се тражи за закључење тог уговора. Пословна способност подразумева способност самосталног одлучивања о правима и обавезама, односно, способност физичког лица да изјавама своје правно релевантне воље преузима одређена права и обавезе и ствара, мења или гаси одређене правне односе. Претпоставља се да је свако пунолетно лице пословно способно и да је приликом доношења одлука и предузимања радњи које производе одређене правне последице и имају обавезујућу правну снагу за оног који их предузима та особа у стању да нормално расуђује, да разуме последице одлука које доноси и да штити своја права и интересе. У овом случају спроведеним медицинским вештачењем је утврђено да у време сачињавања спорних уговора сада пок. ГГ није био способан за расуђивање, јер је боловао од васкуларне деменције. Лице које није способно за расуђивање не може да изјави правно релевантну вољу за закључење правног посла, без обзира што није лишено пословне способности и стога су, супротно наводима жалбе туженог, спорни уговор поклону и уговор о доживотном издржавању ништави на основу члана 56. став 1. и 103. став 1. Закона о облигационим односима, због неспособности правног предходника парничних странака да схвати значај правне радње коју предузима и правилно је побијаном одлуком одлучено о основаности тужбеног захтева.

Потврђено је и решење о трошковима поступка садржано у ставу трећем изреке побијане пресуде јер је донето правилном применом одредбе члана 150, 153, 154 и 163 Закона о парничном поступку за радње које су биле нужне и оправдане за вођење поступка у оквиру опредељеног захтвa за накнаду трошкова правилном применом Адвокатске тарифе и Таксене тарифе.

Приликом одлучивања о законитости и правилности побијане пресуде, другостепени суд је ценио и остале жалбене наводе туженог, али их није посебно образлагао, сагласно одредби члана 396 став 1 и 2 Закона о парничном поступку с обзиром да не могу довести до другачије одлуке у овој парници.

Из изнетих разлога, применом одредбе члана 390 и 401 тачка 2 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС” бр.72/11 ... 18/20) одлучено је као у ставу првом изреке ове пресуде.

Како тужени није успео поводом изјављеног правног лека, а састав одговора на жалбу тужилаца није потребан трошак, одлучено је као у ставу другом изреке сходно члану 165 Закона о парничном поступку.

**Председник већа-судија
Јелена Стојилковић с.р**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић